

SVOBODA POMÍJIVOSTI

Daniel Kopejska

● ■ **pointa**

Svoboda pomíjivosti

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ pointa

Daniel Kopejska
Svoboda pomíjivosti – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

夢
の
自
由

**SVOBODA
POMÍJIVOSTI**

Sbírka básní haiku

Daniel Kopejska

Poděkování:

Karolína Němcová, Dominik Horák, Ondřej Šlemín,
Jana Kopejsková, Karel Kopejska, Filip Knittl, Tereza Krymláková

Speciální poděkování:

Kristýna Haitlová

PŘEDMLUVA

„Kdyby sakury kvetly věčně, co by na nich bylo zajímavého?“

Motiv vědomí pomíjivosti se do japonské kultury dostal spolu s buddhismem roku 538 nebo 552. V prostředí Heianského dvora, žijícího pod diktátem poezie, se stal záhy součástí jeho uměleckého vyjadřování. Příchod zenového buddhismu a jeho estetiky a nástup válečnické samurajské vrstvy tento pocit jen umocnil.

Pokud si snad v dobách neustálých bojů válečník středověkého Japonska, často oprávněně, nebyl ráno jist, jestli bude v poledne naživu, a to nejen on, ale i všichni jeho blízcí a příbuzní, nutně se to otisklo do duchovního a uměleckého prostředí, které vytvářel a které ho obklopovalo.

Pomíjivost nebyla jen rozšklebená lebka barokního memento mori. I japonské výtvarné umění má své Nosaraši, lidské ostatky na pusté pláni. Ostatně i z očního důlku lebky básnířky Ono no Komači na pusté pláni vyrůstala květina aname. Byl to však i jistý smutek z toho, že sakury za krátký čas musejí opadat. O to intenzivněji si uvědomujeme a procitujeme jejich krásu.

Příbuznost krásy a zániku silně vnímal například spisovatel Jukio Mišima, který téměř obdržel Nobelovu cenu za literaturu a který v interpretaci Wang Jang Mingovy doktríny „jednoty slov a činů“ opustil v roce 1970 svět způsobem nejestetizovanější formy sebevraždy – seppuku.

Vztah k přírodě dávných Japonců formovalo pradávno původní náboženství šintó. Jakýkoliv fenomén – strom, skála, vodopád – mohl být ztělesněním božstva kami. A od zbožštění k umění bylo v Japonsku vždy nesmírně blízko.

Jedním z témat této sbírky je láska, věčná i přelétavá, neotřesitelná jako diamant i chvějivá jako kapka rosy na ranním svlačci.

Láska, nejlepší přítelkyně básníků všech časů i kontinentů, rezonuje i s dalšími motivy textu – přírodou a vědomím plynutí času.

Autor si zvolil obtížnější, ale dle mého soudu poctivější přístup při tvorbě haiku, spočívající v dodržení sedmnáctislabičné metráže gošičigo, úhelného kamene japonské poezie nacházejícího se i v nejstarších šintoistických modlitbách norito.

Dodržení metráže vyžaduje pilování citu pro jazyk, nutí k přemýšlení o významu slov, ostatně koncept duše slova, kotodama, dával jménům a slovům v šintó magickou moc již od nejstarších dob.

Autor touto sbírkou vkročil na cestu poezie haiku. Je z ní cítit nadšení i pokora pro žánr. Do jaké míry se mu podařilo hned napoprvé dosáhnout podstaty této snad nejtěžší formy poezie i literatury, nechť posoudí laskavý čtenář.

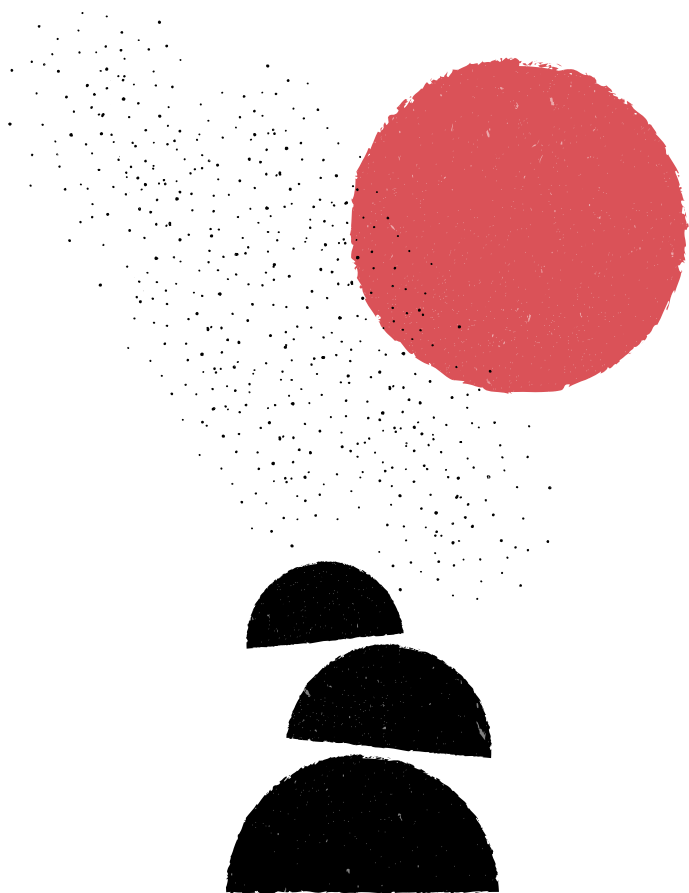
Jakub Zeman, KEG

礼儀正しさ

Lidskost zabíjí
oslavovat zdvořilost
jako nevšednost

終わり

Sníh na mém hrobě,
který ještě nestojí,
potichu taje

灰

Včerejší oheň,
jakkoliv grandiózní,
je dnešní popel

遅い

Vše dává smysl
až v momentě, kdy jsi sám
až, když je pozdě